

Odense, den 26. oktober 2023

Indstilling til Cavlingprisen 2023 – Camilla Rytz, TV 2 Dokumentar

Vi indstiller hermed journalist Camilla Rytz for hendes fremragende og ihærdige arbejde med at afdække adoptionens bagside, som viser et bedrag, der rækker langt ud over Sydkoreas grænser og placerer et ansvar i Danmark, som aldrig er set før.

I dokumentarerne Hemmeligheden i Skyggearkivet formår Camilla Rytz via dybdegående research og en unik 6000 siders aktindsigt at fortælle historien bag mere end 50 års adoption fra Sydkorea til Danmark, og afslører samtidig det bedrag, mange af de 9000 adopterede fra Sydkorea er vokset op med.

De er blevet løjet forældreløse og sendt til Danmark.

I dokumentaren afsløres, at det danske adoptionsbureau AC Adoption godt vidste, at de sydkoreanske børn slet ikke var hittebørn, men alligevel fortsatte de i årtier med at adoptere børn fra Sydkorea på falske papirer, uden at de danske myndigheder greb ind.

I retur fik det sydkoreanske adoptionsbureau millioner af kroner sendt fra det danske adoptionsbureau som donationer.

En metode, som juristen Claus Juul, i programmet udtalte; "lugter af smørelse", mens den nuværende ansvarlige, social og boligminister Pernille Rosenkrantz-Theil, i TV 2 Nyhederne samme aften konkluderede, "det lugter af menneskehandel" og "det er rædselsvækkende at se på".

Via aktindsigten lykkedes det også at bevise, at der mellem adoptionsbureauerne lå en handelsaftale på præcis hvor mange "hittebørn", der ville kunne skaffes i løbet af det næste år. En metode, som jurist Claus Juul kalder "mafia-agtigt".

Dokumentaren beskriver et stykke af Danmarks mørke adoptionshistorie, som ikke er tidligere fortalt, men den afslører samtidig, at bedraget fortsætter den dag i dag.

I dag sender adoptionsbureauet nemlig fortsat de falske "hittebørns-papirer" til de adopterede, når de søger aktindsigt i deres sag.

Men i en båndet telefonsamtale afslører en socialrådgiver fra adoptionsbureauet, at de faktisk blev orienteret tilbage i 2004 af det sydkoreanske adoptionsbureau, at "*de nogle gange havde sagt, at folk ikke havde kendt biologiske baggrunde, også havde de det alligevel.*"

En viden, som de fortsat ikke deler med de adopterede, og derved fratager dem muligheden for at søge efter deres biologiske familier.

Camilla Rytz har i sit arbejde med historien talt med flere end 100 adopterede og hørt deres historier. Hun har lavet et godt og grundigt journalistisk fodarbejde, som tydeligt kan ses i dokumentaren, hvor man følger tre adopterede, som på hver deres måde får afdækket det svindel og bedrag, der også er i deres adoptioner. Ved at være helt tæt på de adopterede, mens de afdækker bedraget i deres adoption, oplever seerne selv, hvilken frustrerende og håbløs situation, de står i.

Casen Malene opdager, at hun er adopteret hertil på en død piges papirer, og at hun aldrig skulle have været bortadopteret til Danmark.

Odense, den 26. oktober 2023

De to andre cases, søskendeparret, finder ud af, at de slet ikke er hittebørn – efterladt på gaden – men at de faktisk blev givet bort i kærlighed af deres biologiske forældre for at de kunne få et bedre liv. Alligevel blev de sendt til Danmark med en løgn i bagagen om, at de var hittebørn, hvilket er ulovligt.

Det har betydet, at de først nu har fundet deres biologiske søskende i Sydkorea. Tre søskende, som har ledt efter dem hele deres liv, men som ikke kunne finde dem, fordi både det sydkoreanske og det danske adoptionsbureau løj om Sofie og Nikolajs rigtige historie.

Dokumentaren er bygget op på overbevisende fakta og på et undersøgende spor, hvor et gammelt kassettebånd spiller en afgørende rolle for de to cases forståelse af, hvem de var, og det er tydeligt, at Camilla Rytz formår at skabe en helt særlig tillid, der gør, at de tre cases lader hende komme helt tæt på og dokumentere deres op- og nedture i jagten på at finde sandheden om deres adoption.

Programmerne er tilsammen blevet set af mere end 1 million seere, og efter dokumentaren blev sendt i august 2023 startede en debat om adopteredes ret i deres egen historie og Danmarks ansvar i skandalen, som endnu ikke er afsluttet.

Ankestyrelsen forventes at komme med en redegørelse i slutningen af året.

Vi indstiller Camilla Rytz til årets Cavling-pris, fordi hun med sin ihærdighed og journalistiske evner har formået at fortælle en vigtig historie, som ikke ellers var kommet frem i lyset.

Seks kopier af dokumentaren "Hemmeligheden i skyggearkivet" er sendt anbefalet til Dansk Journalistforbund.

Hemmeligheden i skyggearkivet: Løgner om os, 41:41 min.

Hemmeligheden i skyggearkivet: Jagten på de skjulte søskende, 44:56 min.

Med venlig hilsen

Redaktionschef, TV 2 Dokumentar, Troels Jørgensen

Tilrettelægger, TV 2 Dokumentar, Camilla Tolberg